

KRS: korlátozhatjuk-e érvényesen szerződésszegésért való felelősségünket?

A Kovács Réti Szegheő Ügyvédi Iroda szakértője szerint az új Polgári törvénykönyvben a szerződésszegésért való a felelősség kizárásának és korlátozásának lehetőségei jelentősen bővültek, ugyanis a felelősség kizárásához illetve korlátozásához a szabályozás már nem követeli meg a megfelelő ellenszolgáltatás nyújtását. Dr. Hauck Arvid hangsúlyozta: a szándékosan okozott, továbbá az emberi életet, testi épséget vagy egészséget megkárosító károkozásért vagy szerződésszegésért való felelősséget természetesen az új Ptk. szerint sem lehet érvényesen kizárni vagy korlátozni, azonban a súlyos gondatlansággal, illetve bűncselekménnyel okozott károk esetére a tiltó rendelkezést a jogalkotó nem kívánta fenntartani.

Visszterhes szerződés esetén valamennyi szerződést kötő fél egyidejűleg jogosulttá és kötelezetté válik, hiszen ha belegondolunk egy adásvételi szerződés esetén például a dologszolgáltatás jogosultja egyben a pénzszolgáltatás kötelezettje is. Amennyiben valamelyik fél nem szerződésszerűen teljesíti kötelezettségét azért felelősséggel tartozik.

A felek vajon mennyiben jogosultak korlátozni vagy esetleg kizárni a szerződésszegésért való felelősségüket, vajon történt-e ebben a kérdésben változás az új Ptk. március 15-i hatálybalépésével? – tette fel az alapkérdést a Kovács Réti Szegheő Ügyvédi Iroda szakértője.

Viták a gyakorlatban

A szerződés megkötésekor valamennyi fél abban bízik, hogy a szerződő partnere megfelelően fogja teljesíteni, amit vállalt, azaz nem követ el szerződésszegést. A gyakorlatban azonban számos esetben vita alakul ki a felek között azzal kapcsolatban, hogy a valamelyik fél magatartása, illetve mulasztása megvalósított-e szerződésszegést – utalt rá dr. Hauck Arvid.

Gyakran felmerül az igény a szerződést kötő felek részéről, hogy szeretnék előre meghatározni, hogy meddig terjedhet a felelősségük, mi az a legmagasabb összeg, amely velük szemben egy jövőbeli esetleges késedelmes vagy hibás teljesítés esetén követelhető, hiszen egy szerződéses kapcsolat létesítésekor sokszor a felek nem látják, nem is láthatják előre azon károkat (különösen a következményi károkat), amelyeket a másik félnek okozhatnak.

A régi Ptk. meglehetősen szigorú szabályokat támasztott a felelősség kizárására, illetve korlátozására vonatkozóan, a jogszabály kimondta, hogy a szándékosan, súlyos gondatlansággal, vagy bűncselekménnyel okozott, továbbá az életet, testi épséget, egészséget megkárosító szerződésszegésért való felelősséget érvényesen nem lehet kizárni. Ezen túlmenő felelősségkorlátozást vagy kizárást főszabály szerint csak akkor tett lehetővé, ha az ezzel járó hátrányt az ellenszolgáltatás megfelelő csökkentése vagy egyéb előny kiegyenlíti.

A gyakorlatban ezt úgy igyekeztek megoldani a felek, hogy beépítettek a szerződésükbe egy klauzulát, amely szerint a kötelezett részére fizetendő pénzszolgáltatás (díj, vételár, stb.) a felelősségkorlátozás mértékére tekintettel került meghatározásra, azonban a bíróság vita esetén gyakran nem fogadta ezt el, és érvénytelennek ítélte a szerződés felelősség korlátozásra vonatkozó részét – hangsúlyozta a Kovács Réti Szegheő Ügyvédi Iroda szakértője.

Változás és bővülés

Az új Ptk-ban a felelősség kizárásának és korlátozásának lehetőségei jelentősen bővültek, ugyanis a felelősség kizárásához illetve korlátozásához a szabályozás már nem követeli meg a megfelelő ellenszolgáltatás nyújtását. Ennek megfelelően a felek tulajdonképpen szinte korlátlanul jogosultak a felelősségük mértékét meghatározni, így azt hasonlóan a nyugati szokásokhoz a részükre fizetett pénzszolgáltatás mértékéhez, illetve egy előre meghatározott fix összeghez köthetik.

Dr. Hauck Arvid végezetül hangsúlyozta: a szándékosan okozott, továbbá az emberi életet, testi épséget vagy egészséget megkárosító károkozásért vagy szerződésszegésért való felelősséget természetesen az új Ptk. szerint sem lehet érvényesen kizárni vagy korlátozni, azonban a súlyos gondatlansággal, illetve bűncselekménnyel okozott károk esetére a tiltó rendelkezést a jogalkotó nem kívánta fenntartani.